

INTERVJUI

INTERVJU: STANISLAV-ĆANO KOPRIVICA

Bescarinska zona ideja stara već deset godina

OS: Koliko savremeni direktor evropskog standarda, kojoj opciji i Vi sigurno pripadate, ima spremnosti za rizik, koliko pažnje poklanja inovatorstvu, kreativnosti, znaju i sposobnosti ubjeđivanja?

- Savremeni direktor mora da poznaje situaciju u zemlji u kojoj radi. Ekonomsku, pa i političku, situaciju i u zemlji sa kojom trguje. On mora da vlada i materijom koliko se dotičnog proizvoda proizvodi u toj zemlji, ili se dotičnog proizvoda uvozi, odnosno izvozi u druge zemlje. U svakom slučaju mora biti kreativan i čovjek koji ponekad ulazi u rizik sa poslovima. Ukoliko savremeni direktor nema osjećaj za jedan posao, za biznis ili konkurenciju, teško može da uspije. Ja ne govorim o drugim osobinama organizovanosti u firmi, kao što je upotreba savremene tehnike itd. Ima ponekad rizika kao da li saopštiti nisu cijenu, daleko nižu od one sa kojom ćeš izaći na tržište ili visoku. To je stvar momenta kada čovjek donosi odluke i kada treba da osjeti biznis. Osim toga vrlo je važno ako ćete prezentirati partneru svoju ponudu ili svoj posao, da li će to biti nametljivo, nenametljivo, agresivno, mirno, ubjedljivo, pri čemu mora operisati podacima o poznavanju raznih tržišta ili raznih firmi, ili kontakte sa bankama itd. Partner mora da stekne dojam o njegovom znanju, njegovoj sposobnosti i njegovom prezentiranju posla i tsl. To su sastavni dijelovi jednog biznisa, jednog poslovanja kojima mora savremeni direktor da operiše i da radi.

OS: Kakav je Vaš stav prema aktuelnoj političkoj situaciji i Crnoj Gori?

- Ja imam običaj da kažem: „Nit se Boga plaše, nit naroda stide“. Ovo što su napravili sa crnogorskom državom i crnogorskom nacijom je sramota. To će biti bruka i za buduće mlade generacije koje dolaze i kojem to nikada neće oprostiti. Prvo, uveli su Crnu Goru u rat sa susjednom državom, sa kojom ćemo hiljade i hiljade godina biti da

žive zajedno, da trguju, da saraduju na sportskom polju, u kulturi i slično. Dovedi su Crnu Goru do prosjačkog štapa, doveli su crnogorski narod do poniženja što nikada u istoriji Crne Gore nije bilo. Dovedi su crnogorski narod do toga da gladije, da strahuje. Kriminal svakodevno raste, a nekada je bio nepoznat u Crnoj Gori. Ja se sjećam kao učenik predratne gimnazije da se vrata u Nikšiću nijesu zatvarala i nije se znalo šta je brava, a danas čovjek nije siguran u svojoj sopstvenoj kući u to da li će ostati živ i da li će ga neko strijeljati ili neće. Oni su praktično slagali narod, prevarili ga svojom parolom „Mi znamo kako“. Zaista oni znaju kako, ali za sebe, isključivo za sebe, a ne za narod. Crna Gora je nekada bila jedna od uglednih država u Evropi i na Balkanu i nije se moglo rješavati nijedno pitanje bez nje. Uticaj kralja Nikole i Crne Gore bio je veliki u rjepašavanju političkih problema i intriga na evropskoj sceni. Danas Crna Gora ima drugog gospodara kojeg mora da sluša i koji određuje, nažalost, i sudbinu crnogorskom narodu koji ne zaslužuje da živi u ovakvoj bijedi.

OS: Koje je pomirljvo rješenje za višenacionalni i višepartijski sukob interesa na ovom prostoru?

- Isključivo ekonomsko. Današnja omladina sigurno ovo neće trpjeti. Danas je u Crnoj Gori 60-70 hiljada nezaposlenih. Oni će tražiti ekonomski prostor i povezivanje sa svim zemljama Evrope, posebno sa zemljama bivše Jugoslavije. Nema danas nijedne zemlje u svijetu koja je zatvorena. To ne može ni Crna Gora sutra da bude. Čak treba širiti prostor ekonomskih veza i zato sam ja predlagao i zastupam tezu da se Crna Gora pretvori u slobodnu carinsku zonu, ekonomski prostor slobode. To je nešto najprogresivnije i najliberalnije što se možda zamisliti od carinskih zona, jer tamo ima raznih varijanti, a ja predlažem nešto daleko šire. Jednu veću mogućnost iskorišćavanja bogatstva kojeg Crna Gora ima - i prirodnog i potencijalno-kadrovskog bogatstva kao i dovođenje inostranog kapitala u Crnu Goru. To bi sigurno nacionalni dohodak za 4-5 godina povećalo na više od 12000 dolara po glavni stanovnika. Siguran sam da, na osnovu razgovora koje sam vodio sa biznismenima Evrope i Amerike, Hong Konga, Tajlanda, Kine... kapital čeka da uđe u Crnu Goru i da bi kapitala došlo dosta ukoliko bi se promijenila situacija, skinula blokada. Ne znam zašto bi Crna Gora išla u blokadu dobrovoljno zbog nekoliko iks ipsilona. Ako hoće moj brat da se baca u jamu, zašto bih

ja bacao u nju, ja ipak hoću da živim. To isto važi za Crnu Goru i
crnogorski narod.

(Onogošt standard, Nikšić)